

Förslag Reviderade stadgar

**JOURNALIST
FÖRBUNDET**
Kongress 2025

Förbundsstyrelsens förslag angående reviderade stadgar för Journalistförbundet

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen

att anta nedanstående förslag på nya stadgar.

att ändringarna i § 5 mom 4 och §12 i stadgarna träder i kraft den 1 juli 2025.

att stadgarna i övrigt träder i kraft omgående.

I handlingen står:

- Gällande stadgar i löpande text och i vänsterspalt, **i svart**
- Förslag på ändrade stadgar eller nya stycken i högerspalt, **i rött**
- Förslag på ny numrering av Mom under §10 och §21 används överstrykning och rödmarkerad text.
- Kommentarer till förändringarna i *kursiv stil*.

§ 1 Förbundets ändamål

Svenska Journalistförbundet (SJF) har till uppgift att tillvarata sina medlemmars fackliga, ekonomiska, sociala och ideella intressen samt verka för en god yrkesetik.

Förbundet har befogenhet att i dessa hänseenden genom sina verkställande organ representera medlemmarna och föra deras talan.

För att främja förbundets ändamål samarbetar SJF med övriga nordiska journalistorganisationer genom Nordiska Journalistförbundet (NJF) samt med andra journalistorganisationer på såväl europeisk som global nivå.

Föreslagen ändring:

För att främja förbundets ändamål samarbetar SJF med andra journalistorganisationer på såväl nordisk och europeisk som global nivå.

***Kommentar:** Förändringen är inte tänkt att innebära någon förändring i praktiken. Förutom NJF samarbetar Journalistförbundet med EFJ och IFJ, men dessa nämns inte i stadgarna. Det finns därför ingen anledning att nämna NJF uttryckligen, även om det inte finns några planer på förändringar i engagemanget i NJF.*

Förbundet är partipolitiskt obundet.

§ 2 Förbundets organisation

Förbundet utövar sin verksamhet genom kongressen, förbundsstyrelsen (FS), journalistklubbar och klubbsektioner.

Förbundet utgör huvudorganisation enligt upphovsrättslagen för dem som framställer journalistiskt material.

Förbundet vill värna demokratin och alla människors lika värde. Journalistförbundets förtroendevalda inom förbundets alla delar ska verka för medlemmarnas intressen på grundval av alla människors lika värde.

§ 3 Medlemskap

Mom 1. Medlem kan den vara som är anställd eller frilans, som helt eller delvis arbetar med journalistiska arbetsuppgifter.

Journalistiska arbetsuppgifter har den som självständigt framställer, väljer, bedömer eller bearbetar redaktionellt material för mediers räkning. Även medarbetare med andra

redaktionella arbetsuppgifter kan vara medlem om arbetsuppgifterna är förenliga med förbundets yrkesetiska regler.

Mom 2. Beslutanderätten i medlemskapsfrågor tillkommer FS, som kan delegera denna till klubbstyrelse. Klubbstyrelse äger inte rätt att delegera rätten vidare. FS kan, om andra skäl av yrkeskaraktär föreligger, bevilja den som inte uppfyller något av ovanstående krav, medlemskap.

Mom 3. Journalist som är nyanländ till Sverige kan, utan krav på inkomster från journalistisk verksamhet i Sverige, bli associerad medlem i förbundet. En förutsättning för associerat medlemskap är att den inträdessökande ska kunna visa att den varit yrkesverksam som journalist utanför Sverige. Associerat medlemskap kan bibehållas under en längsta tid om fem år. Den som under denna tid blir yrkesverksam som journalist i Sverige erhåller efter ny ansökan aktivt medlemskap.

§ 4 Direktmedlemskap

Medlem eller inträdessökande som är högre arbetsledare kan av FS beviljas direktmedlemskap i förbundet, förutsatt att dennes ställning är förenlig med medlemskap och att det kan antas vara olämpligt att han eller hon är medlem i den lokala journalistklubben. Berörd journalistklubb ska beredas möjlighet att yttra sig över ansökan.

Direktmedlem är ej medlem i journalistklubb.

§ 5 Passivt medlemskap

Mom 1. Passivt medlemskap tillämpas för studerandemedlemmar, associerade medlemmar, icke journalistiskt verksamma pensionerade medlemmar, medlemmar med allmänt uppdrag eller tjänst som lärare i journalistik.

Passiva medlemmar har rösträtt inom klubb eller förening som bildas av passiva medlemmar inom förbundet, såsom pensionärsklubb, studerandeklubb eller liknande. Passiv medlem är därutöver valbar till uppdrag som valberedare, men inte till andra uppdrag inom förbundet.

I övrigt gäller ej de rättigheter som tillkommer medlemmar enligt § 12, mom 1, utom för studerandemedlemmar.

Pensionär

Mom 2. Medlem som upphör med sin yrkesverksamhet på grund av ålder, sjukdom eller invaliditet har rätt att kvarstå i förbundet som passiv medlem.

Föreslagen ändring:

Mom 2. Medlem som upphör med sin yrkesverksamhet på grund av ålder, sjukdom eller skada har rätt att kvarstå i förbundet som passiv medlem.

Kommentar: Förändringen innebär att förbundet använder ordet "skada" i stället för "invaliditet". Det går i linje med att Journalistförbundet redan använder de mer vida begreppen ålder och sjukdom i detta moment i stadgarna. Förändringen är inte tänkt att innebära någon förändring i praktiken.

Med "skada" menas en skada i någon form som innebär att medlemmen inte längre är yrkesverksam. Förutom vid "skada" kan en yrkesverksam medlem fortsatt som tidigare kvalificera sig till att kvarstå som medlem enligt detta moment, utifrån ålder eller sjukdom.

Medlem med allmänt uppdrag

Mom 3. Medlem, som lämnar yrket för allmänt uppdrag av politisk eller ideell natur eller för tjänst som lärare i journalistik vid utbildning som berättigar eleverna till studerandemedlemskap, kan av FS beviljas övergång till passivt medlemskap under den tid uppdraget varar.

Studerandemedlemmar

Mom 4. Studerande som genomgår journalistisk grundutbildning på eftergymnasial nivå, erhåller studerandemedlemskap efter ansökan till förbundet.

Föreslagen ändring:

Mom 4. Studerande som genomgår journalistisk grundutbildning på eftergymnasial nivå i Sverige, erhåller studerandemedlemskap efter ansökan till förbundet.

Kommentar: Journalistförbundets stadgar tillåter i dag att studerandemedlemskap ges till personer som genomgår en journalistisk grundutbildning i andra länder än Sverige. Det är dock svårt för förbundet att kontrollera och godkänna utbildningar i andra länder än Sverige och för personer som ej bor i Sverige.

Med förslaget till ändring kan endast personer som studerar i Sverige bli studerandemedlem i Journalistförbundet. Personer som studerar i annat land uppmanas bli studerandemedlem i respektive lands journalistförbund.

Studerandemedlem som efter genomgången grundutbildning fortsätter sina studier, kan efter särskild ansökan till förbundet bibehålla passivt medlemskap högst ett år i taget.

Studerandemedlemskapet gäller sex månader efter genomgången grundutbildning. Studerandemedlem kan under denna tid, utan krav på anställning som avses i § 3, erhålla aktivt medlemskap.

Föreslagen ändring:

För den som avslutat en medlemsgrundande utbildning övergår studerandemedlemskap till ett ordinarie medlemskap.

***Kommentar:** Journalistförbundets stadgar ger i dag en möjlighet för studerandemedlemmar att erhålla ett medlemskap som yrkesverksam, utan krav på anställning eller frilansuppdrag. Medlemmen måste dock i dag fylla i en ny ansökan för att övergången ska ske.*

Förslaget till ny stadgetext är tänkt att underlätta för studerandemedlemmar att bli ordinarie medlemmar. Med förändringen skulle studerandemedlem inte behöva fylla i en ny ansökan om medlemskap för att erhålla aktivt medlemskap. Medlem ska dock kunna avstå fortsatt medlemskap. Inspiration har hämtats från bland annat Fackförbundet Scen och Film som har goda erfarenheter av att ha genomfört denna förändring som upplevs välkomnande och inkluderande.

§ 6 Inträde

Ansökan

Mom 1. Inträdessökande ska intyga:

att arbetsuppgifterna faller inom ramen för Journalistförbundets medlemskapsregler, att han eller hon är beredd att följa yrkets etiska regler.

Inträdessökande ska lämna de upplysningar som är av betydelse för beslutet i medlemskapsfrågan.

Överklagningsrätt

Mom 2. Sökande som fått inträdesansökan avslagen kan överklaga beslutet till FS.

§ 7 Överflyttning

Mom 1. Medlem, som byter anställning och/eller bostadsort eller upphör med sin yrkesverksamhet, ska omedelbart göra anmälan härom till förbundet.

Mom 2. Medlem ska före överflyttning från en klubb till en annan klubb erlægga alla förfallna avgifter.

Mom 3. Anmälan, som avses i mom 1, ska av förbundet vidarebefordras till klubbstyrelsen.

§ 8 Överförande till passivt medlemskap samt utträde och uteslutning

Mom 1. Pensionerad medlem, som upphör med sin yrkesverksamhet, kan övergå till passivt medlemskap.

Medlem med allmänt uppdrag eller tjänst som lärare i journalistik, som önskar kvarstå i förbundet genom övergång till passivt medlemskap, inger ansökan härom till förbundet.

Utträde

Mom 2. Medlem, som önskar utträda ur förbundet, ska anmäla detta till förbundet. Medlem, som övergått till verksamhet som inte är förenlig med medlemskap i förbundet, beviljas utträde utan iakttagande av särskild uppsägningstid.

Utträde i övriga fall erhålls efter en uppsägningstid av två månader räknat från och med kalendermånaden efter den då ansökan inlämnades. Utträde kan ej erhållas under tid då stridsåtgärder varslats eller verkställs vid det företag där medlemmen är anställd eller för det arbetsområde medlemmen tillhör.

Utträde kan endast beviljas medlem som fullgjort sina ekonomiska skyldigheter mot förbundet och klubben.

Uteslutning

Mom 3. Medlem, som utan giltig orsak trots påminnelser ej erlagt stadgad avgift för tre månader inom utsatta betalningsfrister, utesluts av FS ur förbundet.

Mom 4. Medlem, som uppenbarligen kränker kårens anseende, motverkar förbundets ändamål eller bryter mot dess stadgar, ska av FS tillfälligt eller permanent uteslutas ur förbundet. Dessförinnan ska berörd klubb höras i ärendet.

Mom 5. Medlem, som inte fullgör sina förpliktelser enligt § 11 mom 3, utesluts ur förbundet efter beslut av FS.

Överklagningsrätt

Mom 6. Medlem, som utesluts enligt mom 4, kan överklaga beslutet hos kongressen. Utesluten medlem ska upplysas om denna rätt i samband med underrättelse om beslutet.

§ 9 Återinträde

Mom 1. Medlem, som beviljats utträde men åter inträder i förbundet, får tillgodoräkna sig tidigare medlemstid. Pensionär med tidigare långvarigt medlemskap kan av FS beviljas återinträde som passiv medlem.

Mom 2. Medlem, som utesluts enligt § 8 mom 3 eller 4, erlägger vid återinträde i förbundet den avgift FS beslutar.

Mom 3. Medlem, som utesluts på grund av bristande betalning eller av annan anledning, kan efter beslut av FS vägras återinträde. FS kan likaledes vägra återinträde respektive nyinträde för journalist som antingen uteslutits enligt § 8 mom 4 eller före sin ansökan om medlemskap upprätt på sätt som avses i nämnda moment.

§ 10 Förbundsavgifter

Avgifter

Mom 1. Medlem erlägger av kongressen fastställd avgift samt de avgifter till klubb och/eller sektion eller annan sammanslutning inom förbundet som bestämts i stadgeenlig ordning.

Klubb eller annan sammanslutning inom förbundet ska vid beslut om avgift ta hänsyn till medlems totala medlemsavgift. Frågor om avgift på denna nivå kan hänskjutas till FS av medlem eller av klubb eller annan sammanslutning inom förbundet.

Mom 2. Kongressen kan besluta om extra uttaxering eller uppdra åt FS att besluta om sådan under kongressperioden.

Föreslagen ändring:

Mom 1. Medlem erlägger av förbundsstyrelsen fastställd avgift samt de avgifter till klubb och/eller sektion eller annan sammanslutning inom förbundet som bestämts i stadgeenlig ordning.

Klubb eller annan sammanslutning inom förbundet ska vid beslut om avgift ta hänsyn till medlems totala medlemsavgift. Frågor om avgift på denna nivå kan hänskjutas till FS av medlem eller av klubb eller annan sammanslutning inom förbundet.

~~Mom 2. Kongressen kan besluta om extra uttaxering eller uppdra åt FS att besluta om sådan under kongressperioden.~~

***Kommentar:** Förbundsstyrelsen bör ges möjlighet att fastställa avgiften, för att under kongressperioden kunna anpassa avgiften efter verksamhetens behov. Detta går i linje med det ekonomiska förslag som lagts fram till kongressen och där flera faktorer pekar åt att det kan vara klokt att under en kongressperiod kunna fastställa nya medlemsavgifter.*

Om förbundsstyrelsen ges mandat att fastställa avgiften behövs inte längre möjligheten till extra uttaxering. Att moment två stryks ska därför ses som en konsekvens av ändringarna i moment ett. Om kongressen inte röstar för förändringen av moment 1 ska följaktligen inte moment 2 heller strykas.

Mom 2 3. Dubbelorganiserad medlem erlägger reducerad avgift enligt överenskommelse med annan organisation. Utöver detta erlägger sådan medlem den avgift som klubb och/eller sektion beslutat.

§ 11 Medlems förpliktelser

Mom 1. Medlem ska verka för förbundets sammanhållning och utveckling, följa i stadgeenlig ordning fattade beslut och iakta lojalitet mot förbundet.

Mom 2. Medlem är skyldig att under arbetskonflikt följa förbundets direktiv.

Mom 3. Medlem är skyldig att på anfordran lämna de uppgifter som är av betydelse för medlemskapet i förbundet.

§ 12 Medlems rättigheter

Mom 1. Medlem har rätt att genom förbundet få råd och upplysningar samt, efter FS prövning, rättsskydd i allt som rör den journalistiska och/eller redaktionella yrkesutövningen. Vidare har medlem rätt att vid tvist med arbetsgivare, uppdragsgivare eller användare av upphovsrättsligt skyddat material hos förbundet begära att få den hjälp och det stöd som enligt förbundets bedömning kan fordras för att tillgodose medlemmens rättmätiga krav i den journalistiska och/eller redaktionella yrkesutövningen.

Föreslaget tillägg:

Förbundets hjälp kan krävas i fråga som uppkommit efter att ansökan om inträde registrerats. Om fråga uppkommit inom de tre första månaderna efter att ansökan om inträde registrerats beviljas endast rådgivning. Dispens från detta kan ges av förbundsstyrelsen. Vid övergång från annat fackförbund kan medlem begära förbundets hjälp direkt efter inträdet.

Medlems rättigheter under konflikt, inklusive rätten till konfliktersättning, fastställs av förbundsstyrelsen.

Kommentar: Förändringen innebär att det införs en karenstid för den som väljer att gå med i förbundet. Karenstiden innebär att medlemmar inte har rätt till förbundets hjälp i tvister som uppkommit inom de tre första månaderna efter att ansökan om inträde registrerats. Syftet med karensen är att motverka att personer blir medlemmar i förbundet först när det uppstår en arbetsbrist, andra problem på en arbetsplats eller i relation till en uppdragsgivare. Detta skickar också en tydlig signal till medlemmar som varit med i förbundet en längre tid att det finns ett mervärde i att vara med i förbundet av solidariska skäl.

I praktiken kommer det att vara den tidpunkt som anmälan registreras, det vill säga när ansökan inkommer till förbundet, som är avgörande för när en medlem kan få hjälp. En ny medlem har rätt till rådgivning och viss förhandlingshjälp från och med registreringen. Om en arbetsgivare till exempel påkallar en förhandling med anledning av en omorganisation har den nya medlemmen rätt att omfattas av förhandlingen.

En ny medlem har också rätt till hjälp vid varsel om uppsägning eller avsked efter registreringen. Men om arbetsgivaren fullföljer uppsägningen eller avskedet inom tre månader från registreringen, har medlemmen inte rätt till hjälp vid tvist. Efter tre månader kan medlemmen begära hjälp vid tvister.

För studerandemedlemmar gäller inte tremånadersregeln, de kan få hjälp direkt från registreringen. Medlemmar som byter från ett annat förbund till Journalistförbundet kan också få hjälp direkt. Undantag från tremånadersregeln kan göras om särskilda skäl finns, till exempel för nyanlända eller nyutexaminerade (som inte är studerandemedlem sedan tidigare).

Förbundet representerar medlem i första hand i frågor som grundas på svensk lag och som utgår från rättsförhållanden huvudsakligen inom Sverige.

Mom 2. Varje medlem tilldelas medlemskort. För dess utformning och distribution svarar FS. Medlemskortet förblir förbundets tillhörighet. Om det missbrukas har FS rätt att återkalla kortet.

Då medlemskapet upphör ska kortet omedelbart återlämnas. Skulle kortet förkomma, kan FS efter ansökan utställa nytt kort mot fastställd avgift.

Studerandemedlem erhåller särskilt medlemskort.

Förlust av rättigheter

Mom 3. Medlem som utträder, utesluts eller avregistreras förlorar därmed sina rättigheter i förbundet.

§ 13 Kongressen

Mom 1. Kongressen är förbundets högsta beslutande organ.

Mom 2. Ordinarie kongress hålls på tid och plats som bestäms av FS. Tre år och sex månader är den längsta tid som får förflyta mellan två ordinarie kongresser.

Föreslagen ändring:

Mom 2. Ordinarie kongress hålls på tid och plats som bestäms av FS. Tre år och nio månader är den längsta tid som får förflyta mellan två ordinarie kongresser.

***Kommentar:** Eftersom kongressen 2025 är den 4–6 mars innebär det med nuvarande stadgar att nästa kongress måste hållas senast i början av september 2028. Att ha kongressen direkt efter sommaren är inte bra eftersom det inte ger den möjlighet till förberedelse som såväl kongressombud som förbundsstyrelse behöver. Det är inte heller ett bra alternativ att ha kongressen på våren 2028 eftersom den då riskerar att krocka med avtalsrörelsen.*

Förbundsstyrelsen anser därför att kongressen bör besluta om att skjuta på nästa kongress så att det finns möjlighet att hålla den hösten 2028. Detta görs lämpligast genom att ändra stadgarna och förlänga den längsta tid som får förflyta mellan två ordinarie kongresser med tre månader.

Det bör under den kommande kongressperioden utredas hur ofta förbundet bör ha ordinarie kongress, med målsättning att hitta förutsättningar att hålla kongress regelbundet på hösten.

Mom 3. Extra kongress inkallas, när FS eller minst det antal klubbar som sammanlagt representerar minst en tredjedel av förbundets aktiva medlemmar enligt senast färdigställda månadsstatistik, uttalat sig härför. Sådant beslut ska ha fattats av klubbmöte, där ärendet angetts i kallelsen.

Extra kongress, som kallats på begäran av klubbar, sammanträder snarast möjligt, dock senast inom tre månader efter att begäran är gjord.

Extra kongress får endast behandla den eller de frågor för vilka den inkallats.

Mom 4. Kallelse till ordinarie kongress ska av FS utfärdas minst sex månader i förväg. Tid för extra kongress ska om möjligt meddelas senast en månad i förväg.

Mom 5. Kongressen består av 91 ombud. Dessa jämte suppleanter väljs av förbundets aktiva medlemmar i särskilda valkretsar som fastställs av FS. Fastställande av valkretsar ska föregås av ett öppet remissförfarande inom hela organisationen.

Föreslagen ändring:

Mom 5. Kongressen består av 71 ombud. Dessa jämte suppleanter väljs av förbundets aktiva medlemmar i särskilda valkretsar som fastställs av FS. Fastställande av valkretsar ska föregås av ett öppet remissförfarande inom hela organisationen.

Kommentar: Förbundet har fortsatt minska i storlek och underlaget för demokratisk representativitet går hand i hand med den minskningen. Vid kongressen 2002 hade Journalistförbundet 15 781 röstberättigade och 111 ombud. Det ger ett nyckeltal om 0,0071 ombud/medlem. Med det nyckeltal som utgångspunkt skulle motsvarande andel ombud med dagens medlemsantal vara 72 ombud. Ett ojämnt antal är att föredra framför ett jämt och 71 ombud innebär att förbundet har en god representativitet utifrån de röstberättigade medlemmarna. Likvärdigt stora förbund inom TCO och Saco har mellan 55 och 61 ombud på sina kongresser.

Val av kongressombud förbereds av valansvariga i respektive krets som utses av FS och som efter nominering kan lägga förslag till ombud eller presentera alla nominerade i bokstavsordning. Valet förrättas på det sätt FS bestämmer.

Föreslagen ändring:

Val av kongressombud ska förberedas av valansvariga som utses av FS. Efter nominering kan valansvariga lägga förslag till ombud eller presentera alla nominerade i bokstavsordning. Valet förrättas på det sätt FS bestämmer.

Kommentar: Förslaget innebär att "i respektive krets" stryks. Förbundsstyrelsen ska dock fortsatt utse valansvariga som ansvarar för att varje valkrets får in ett varierat underlag av kandidater till kongressombudsvalet. I och med att förbundsstyrelsen vill se över hur kongressombudsvalet kan bli mer ändamålsenligt, underlättar det om det finns möjlighet att se över även hur arbetet med valansvariga ska läggas upp på bästa sätt.

Genom röstning ska samtliga aktiva medlemmar beredas tillfälle att delta i valet.

Mom 6. Antalet ombud fördelas proportionellt mellan valkretsarna i förhållande till antalet aktiva medlemmar i respektive krets. Uträkningen görs på grundval av medlemsstatistiken vid månadsskiftet före den månad FS fastställer valkretsindelningen.

Mom 7. Kostnadsersättning till deltagare i kongress betalas av förbundet.

Mom 8. FS ledamöter, revisorer samt redaktören för förbundets tidskrift har skyldighet att närvara vid kongressen. De har där yttrande- och förslagsrätt men rösträtt endast om de valts till kongressombud.

FS ledamöter som är kongressombud är dock ej röstberättigade i frågor som rör ansvarsfrihet för FS eller val av revisorer.

Valberedningens ledamöter har skyldighet att närvara vid kongressen. Om de inte är kongressombud har de endast yttrande- och förslagsrätt i frågor som rör kongressens stadgeenliga val.

Anställda funktionärer inom förbundet samt personalledamoten i FS har skyldighet att närvara vid kongressen men kan inte väljas till kongressombud. De har yttrande- och förslagsrätt men ej rösträtt.

Två av pensionärsklubben och två av studerandeklubben utsedda representanter har rätt att närvara vid kongressen med yttrande och förslagsrätt men ej rösträtt.

Mom 9. De av FS avgivna verksamhetsberättelserna och revisorernas berättelser ska föreläggas kongressen för granskning och beslut om ansvarsfrihet för FS för den tid berättelserna omfattar.

Mom 10. Kongressen väljer FS, revisorer med suppleanter, dock med undantag för personalrepresentant enligt § 16 mom 2, samt valberedning.

I särskilda val utses förbundsordförande, vice förbundsordförande som automatiskt inträder som förbundsordförande om denne lämnar sitt uppdrag under kongressperioden, nio ledamöter i FS, två revisorer samt två revisorssuppleanter i den ordning de ska inträda vid förfall för ordinarie revisor och en valberedning bestående av sju ledamöter, varav en sammankallande.

Föreslagen ändring:

I särskilda val utses förbundsordförande, vice förbundsordförande som automatiskt inträder som förbundsordförande om denne lämnar sitt uppdrag under kongressperioden, nio ledamöter i FS, två revisorer samt två revisorssuppleanter i den ordning de ska inträda vid förfall för ordinarie revisor och en valberedning bestående av sex ledamöter, varav en sammankallande.

***Kommentar:** Förändringen innebär att valberedningen minskas från sju till sex ledamöter. Syftet är att anpassa valberedningen efter förbundets storlek. Förbundet har fortsatt att minska i storlek och underlaget för demokratisk representativitet går hand i hand med den minskningen.*

Mom 11. Kongressen fattar beslut genom öppen omröstning och enkel majoritet där ej annat stadgas. Öppen omröstning förrättas genom upprop om så påkallas.

Vid lika röstetal gäller den mening som fungerande kongressordförande biträder.

Val ska dock, om så begäres, ske med slutna valsedlar. Röstsedel ska, för att vara giltig, uppta det antal namn som ska väljas, varvid endast namn på för valet nominerade kandidater får anges. Erhåller vid val flera personer samma röstetal, avgör lotten.

§ 14 Motioner till kongressen

Mom 1. Enskild medlem, samt klubb och annan sammanslutning av medlemmar har rätt att väcka motion till kongressen.

Mom 2. Motioner till ordinarie kongress ska lämnas till FS senast inom den tid som FS bestämmer. FS kan besluta om att motioner senast ska lämnas till FS högst tolv veckor och lägst sju veckor före kongressen.

Föreslagen ändring:

Mom 2. Motioner till ordinarie kongress ska lämnas till FS senast fyra månader före kongressen.

FS förslag och utlåtande över motionerna sänds, senast tre veckor före kongressen, till kongressombuden och tillgängliggörs för förbundets alla medlemmar.

FS förslag och utlåtande över motionerna sänds, senast en månad före kongressen, till kongressombuden och tillgängliggörs för förbundets alla medlemmar.

***Kommentar:** Förändringen syftar till att skapa bättre förutsättningar för kongressombud att hinna läsa motioner och svar för att på så sätt förbereda sig inför kongressen. Genom att tidigarelägga sista dag för att inkomma med motioner får förbundsstyrelsen längre tid på sig att bereda motionssvar till kongressen. På så sätt finns det bättre förutsättningar för beredning av motionssvar.*

Andra frågor, dock icke sådana som avser ändringar av dessa stadgar, kan behandlas av kongressen om den med två tredjedelars majoritet så beslutar. Sådan fråga ska dock före beslut hänskjutas till ett utskott.

§ 15 Valberedningen

Mom 1. Valberedningen ska bestå av sju ledamöter. Den förbereder kongressens stadgeenliga val med undantag av val till valberedningen.

Föreslagen ändring:

Mom 1. Valberedningen ska bestå av sex ledamöter. Den förbereder kongressens stadgeenliga val med undantag av val till valberedningen.

***Kommentar:** Förändringen innebär att valberedningen minskas från sju till sex ledamöter. Syftet är att anpassa valberedningen efter förbundets storlek. Förbundet har fortsatt minska i storlek och underlaget för demokratisk representativitet går hand i hand med den minskningen.*

Valberedningen arbetar under hela kongressperioden, fram till och under nästa ordinarie kongress.

Mom 2. Enskild medlem, samt klubb och annan sammanslutning av medlemmar har rätt att till valberedningen nominera valbar kandidat inför ordinarie kongress stadgeenliga val.

Föreslagen ändring:

Nomineringstiden upphör sex veckor före kongressen. Nomineringen ska vara skriftlig och innehålla av förslagsställaren undertecknad uppgift om valbar/a kandidats/ers namn och får högst uppta det antal namn som kan väljas.

Nomineringstiden upphör en månad före kongressen. Nomineringen ska vara skriftlig och innehålla av förslagsställaren undertecknad uppgift om valbar/a kandidats/ers namn och får högst uppta det antal namn som kan väljas.

***Kommentar:** På grund av förslaget om att valberedningens förslag bör presenteras tidigare (se nedan, mom 3) bör även nomineringstiden upphöra tidigare för att ge valberedningen tid att arbeta med sitt förslag.*

Kongressombudens nomineringsrätt upphör vid den tidpunkt pågående kongress beslutar.

Mom 3. Valberedningen ska snarast efter den allmänna nomineringstidens utgång redovisa de valbara kandidater som nominerats enligt mom 2 första och andra styckena.

Föreslagen ändring:

Valberedningens förslag ska presenteras senast två veckor före kongressen.

Valberedningens förslag ska presenteras senast en vecka före kongressen.

***Kommentar:** Förändringen syftar till att ge kongressledamöterna längre tid på sig att sätta sig in i valberedningsförslag och eventuellt presentera motkandidater.*

§ 16 Förbundsstyrelsen

Mom 1. FS, som har sitt säte i Stockholm, leder förbundets verksamhet och är mellan kongresserna förbundets beslutande och verkställande organ.

Mom 2. FS ska bestå av ordförande, vice ordförande och nio ledamöter. Därutöver äger förbundets personal att i FS utse en ordinarie ledamot samt suppleant för denne, med yttrande- och förslagsrätt i alla frågor, men med rösträtt endast i personalfrågor. Närmare bestämmelser om personalledamotens deltagande i överläggningar och beslut regleras i avtal mellan styrelsen och personalens fackliga organisation.

Personalledamoten utses av personalens fackliga organisation i den ordning denna bestämmer.

Mom 3. Om vice ordförande lämnar sitt uppdrag under kongressperioden eller tillträder som förbundsordförande för att denne lämnat sitt uppdrag, utser förbundsstyrelsen inom sig ny vice ordförande för tiden fram till nästa kongress.

Mom 4. Det åligger FS att

förbereda ärenden som ska behandlas av kongressen,

avgöra sådana frågor som icke ska föreläggas kongressen,

verkställa kongressbeslut,

fastställa förbundets utgifts- och inkomststat,

Föreslagen ändring:

fastställa förbundets budget,

***Kommentar:** Inkomststat är ett föråldrat uttryck som betyder budget. Ingen förändring avses i sak.*

utse förbundets representanter i styrelser och församlingar där förbundet ska representeras,

senast sju dagar efter det att justering skett utsända justerat FS-protokoll till sina ledamöter,

revisorerna samt ledamöterna i kongressens valberedning, anställa förbundets personal och besluta om dess anställningsvillkor,

anställa redaktör för förbundets tidskrift,

fastställa arbetsordning för förbundets anställda,

övervaka att verksamheten inom klubbar och sektioner bedrivs enligt stadgarna,

lämna klubbar och klubbsektioner råd och anvisningar i deras arbete,

tillse att räkenskaperna för närmast föregående räkenskapsår avslutas och ställs till revisorernas förfogande före den 15 mars,

under gemensam ansvarighet förvalta förbundets tillgångar och låta garantiförsäkra erforderlig personal.

Mom 5. FS sammanträder på kallelse av ordförande. Kallelse ska utsändas senast tre dagar före sammanträde, då ej särskilt brådskande ärende motiverar kortare varsel.

Mom 6. För beslut av FS fordras att minst sex ledamöter är om beslutet ense. I frågor där personalledamoten har rösträtt fordras dock att minst sju ledamöter är om beslutet ense. Vid lika röstetal gäller den mening förbundsordföranden biträder.

Mom 7. FS ska inom sig utse arbetsutskott. Styrelsen ska samtidigt utfärda instruktioner för utskottet.

Mom 8. FS ska utse yrkesetisk nämnd (YEN) samt ansvara för riktlinjer för nämndens verksamhet.

Mom 9. Enskild medlem samt klubb och annan sammanslutning av medlemmar har rätt att väcka förslag till FS. Klubb har rätt att yttra sig över förslag som dess medlemmar väcker. FS har skyldighet att behandla väckta frågor.

§ 17 Revision

FS förvaltning och förbundets räkenskaper granskas av en auktoriserad revisor med biträde av två av kongressen utsedda revisorer. Revisorerna ska fortlöpande ta del av förbundets räkenskaper och förvaltning, granska bokslut och avge revisionsberättelse, som med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet tillställs kongressen.

Auktoriserad revisor utses av de kongressvalda revisorerna. Det ekonomiska avtalet med auktoriserad revisor ska godkännas av FS.

§ 18 Förhandlingar och avtalsfrågor

Mom 1. Förbundet bedriver sin fackliga verksamhet genom lokala och centrala förhandlingar. Beslutanderätten i avtals- och förhandlingsfrågor tillkommer FS, som kan delegera denna till andra organisationsled generellt eller från fall till fall.

FS kan även träffa avtal om överlåtelse och/eller upplåtelse av upphovsrätt till av medlemmar framställda verk.

Lokal arbetstagarorganisation, enligt lag om medbestämmande i arbetslivet, utgörs av företagsklubb, arbetsplatsklubb, klubbsektion, kontaktombud eller, efter särskilt bestämmande, annan funktionär inom förbundet.

FS har skyldighet att tillse att alla medlemmar omfattas av kollektivavtal. Dock kan, om särskilda skäl föreligger, förbundet efter beslut av FS avstå från att teckna avtal för enskild medlem eller grupp av medlemmar.

Mom 2. Stridsåtgärder kan endast varslas eller vidtas om FS fattat beslut därom. Förbundets medlemmar får endast medverka i stridsåtgärder som beslutats av FS.

Mom 3. Vid kollektivavtalsförhandlingar företräds förbundet av en förhandlingsdelegation, som består av ledamöter i FS och vars storlek och sammansättning beslutas av FS inför varje kollektivavtalsförhandling.

Mom 4. Klubbarna inom respektive avtalsområde utser det antal avtalsdelegerade FS bestämmer, i den ordning FS bestämt. Avtalsdelegerade deltar i förhandlingsdelegationens sammanträden vid kollektivavtalsförhandlingar på respektive avtalsområde. Avtalsdelegerade har därvid yttrande- och förslagsrätt.

Mom 5. FS kan innan ett avtal godkänns underställa det de aktiva medlemmarnas prövning på det sätt styrelsen finner lämpligt. Om allmän omröstning företas, ska den vara sluten. Det åligger FS att utfärda direktiv om hur omröstning ska genomföras.

Mom 6. Förslag till kollektivt löneavtal med tillhörande huvudavtal vilka löper på längre tid än fem år ska alltid underställas berörda aktiva medlemmar för sluten omröstning. Denna ska vara beslutande, om minst 75 procent av berörda medlemmar deltar i röstningen. I annat fall är omröstningen rådgivande.

§ 19 Rättshjälp

Medlem kan, efter beslut av FS, erhålla rättshjälp, om tvistefråga ej kunnat lösas förhandlingsvägen.

§ 20 Tidskrift

Förbundet ska utge tidskriften Journalisten, som tillhandahålls medlemmarna.

§ 21 Klubbar och föreningar

Klubbar

Mom 1. Inom förbundet finns klubbar. Klubbar kan bildas på koncern-, företags- eller arbetsplatsnivå (företagsklubbar) eller på riksnivå (riksklubbar). Som riksklubb räknas till exempel frilansklubb och studerandeklubb. Inom förbundet kan också bildas pensionärsklubbar.

Inom en klubb kan flera sektioner bildas.

Samtliga medlemmar, utom direktmedlemmar, ska tillhöra en journalistklubb (organisationsmedlemskap). Därutöver kan medlemmar också tillhöra annan klubb (Intressemedlemskap)

Föreslaget tillägg:

Mom 2 Vid företag där journalistklubb saknas kan medlemmarna genom medlemsmöte utse ett kontaktombud på som längst två år. För att kontaktombud ska kunna utses krävs att sådant medlemsmöte delges samtliga medlemmar senast sju dagar i förväg. Kontaktombudets uppgifter beslutas av förbundsstyrelsen.

Kontaktombud kan, om särskilda skäl föreligger, även utses av förbundsstyrelsen.

***Kommentar:** På arbetsplatser där klubben antingen blir "för liten" för att de ska mäkta med att driva den vidare eller där det inte finns en klubb med intresse finns, föreslås i detta nya Mom 2 att ett nytt förtroendeuppdrag: kontaktombud. Detta är en förtroendevald som förslagsvis inte har förhandlingsmandat, men som kan få samma information och samma möjlighet att gå facklig utbildning som "vanliga" förtroendevalda.*

Mom 2 ~~3~~. Till en företagsklubb hör samtliga medlemmar, utom direktmedlemmar, vid företaget/arbetsplatsen.

Den lokala förhandlingsrätten enligt lag om medbestämmande i arbetslivet tillkommer företagsklubben. Efter delegation från företagsklubben eller genom särskilt beslut av FS kan den lokala förhandlingsrätten helt eller delvis tillkomma klubbsektion, eller särskild funktionär inom förbundet.

Mom 3 4. Medlem som inte kan tillhöra en arbetsplatsklubb eller en riksklubb ska tillhöra en allmän klubb. Detsamma gäller arbetslösa medlemmar.

Intresseföreningar

Mom 4 5. Inom förbundet kan bildas intresseförening för att tillvarata medlemmars intressen inom ett visst intresseområde. En intresseförening ska vara en del av förbundets organisation och verka för förbundets grundläggande värderingar.

Mom 5 6. Medlem i Journalistförbundet kan tillhöra flera intresseföreningar. Föreningarna avgör själva om verksamheten ska bedrivas i traditionell föreningsform eller som nätverk. En intresseförening som bedrivs i föreningsform ska följa förbundets mönsterstadgar för intresseföreningar.

Föreslagen ändring:

Mom 5 6. Medlem i Journalistförbundet kan tillhöra flera intresseföreningar. Föreningarna avgör själva om verksamheten ska bedrivas i traditionell föreningsform eller som nätverk.

Kommentar: Förbundet har olika mönsterstadgar för klubbar och intresseföreningar. Mönsterstadgarna utmönstrades ur förbundsstadgarna vid förra kongressen, med motiveringen: "Mönsterstadgar ska ses som organisationsstöd och inte vara en kongressfråga." Beslut om mönsterstadgar fattas numer av FS. Som en konsekvens av beslutet på förra kongressen bör även skrivningen om att en "intresseförening som bedrivs i föreningsform ska följa förbundets mönsterstadgar för intresseföreningar" utmönstras ur stadgarna.

Mom 6 7. En intresseförening som motverkar Journalistförbundets grundläggande värderingar kan upplösas av FS.

Mom ~~7~~8. Om en intresseförening upplöses ska dess eventuella tillgångar tillfalla förbundet.

Associerade föreningar

Mom ~~8~~9. Förbundsstyrelsen har rätt att till förbundet associera förening eller annan liknande sammanslutning som bedriver med förbundet närliggande verksamhet.

Mom ~~9~~10. För att en förening ska kunna associeras till förbundet ska föreningen verka för Journalistförbundets grundläggande värderingar.

Mom ~~10~~11. En associerad förening ska verka för största möjliga anslutning till Journalistförbundet bland föreningens medlemmar.

§ 22 Bidrag

Medlem som direkt berörs av konflikt (strejk eller lockout) är, i den omfattning som FS beslutat, berättigad till konfliktunderstöd.

§ 23 Stadgeändring

Ändring av förbundsstadgar kan ske genom beslut av kongress, som även fastställer den tidpunkt då ändringen ska träda i kraft. Kongressen kan endast behandla sådana

stadgeändringar som i sak aktualiserats i motioner eller i FS förslag. För beslut om stadgeändring fordras två tredjedelars majoritet.

§ 24 Tvister

Mom 1. Tvist om tolkning och tillämpning av förbundets stadgar samt övriga för förbundets verksamhet gällande bestämmelser och beslut får icke dras inför domstol utan ska hänskjutas till skiljedom enligt lag.

Mom 2. Beslut av FS i medlemskapsärende kan, av berörd medlem och inträdessökande, överklagas hos kongressen. Intill dess kongressen kunnat behandla ärendet gäller FS beslut.

Mom 3. Andra än under mom 2 nämnda beslut av FS kan inte prövas på annat sätt än som stadgas i mom 1.

Mom 4. Beslut av FS kan ej överklagas av klubb eller annan förening inom förbundet.

Mom 5. Beslut av klubb eller klubbstyrelse kan av klubbmedlem överklagas hos FS.

§ 25 Upplösning

Beslut om förbundets upplösning kan fattas endast av ordinarie kongress med minst tre fjärdedelars majoritet. Vid beslut om upplösning ska förbundets tillgångar disponeras på sätt som kongressen bestämmer.